

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 1

DOM

2011-11-30
Meddelad i Stockholm

Mål nr UM 7850-10

KLAGANDE

Sekretessbelagda uppgifter, se bilaga

Ombud och offentligt biträde:

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Stockholm, migrationsdomstolen, dom
den 17 september 2010 i mål nr UM 19431-10

SAKEN

Uppehållstillstånd efter ny prövning enligt 12 kap. 19 § utlänningslagen

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.
2. Migrationsöverdomstolen fastställer migrationsdomstolens sekretessförordnande.
3. Migrationsöverdomstolen förordnar att bestämmelsen om sekretess i 21 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara tillämplig även i fortsättningen för uppgifter i bilagan till denna dom samt för de uppgifter om enskilds personliga förhållanden som förebringats vid Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling inom stängda dörrar och inte tagits in i denna dom.
4. Migrationsöverdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till
som offentligt biträde med 34 338 kr, varav 16 091 kr för

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00	08-14 98 89	måndag–fredag
103 17 Stockholm		E-post: kammarrattenistockholm@dom.se		09:00-16:00

arbete, 6 420 kr för tidspillan, 4 959 kr för utlägg och 6 868 kr för
mervärdesskatt.

BAKGRUND

Klaganden (fortsättningsvis A) ansökte i november 2006 om asyl i Sverige och yrkade att han skulle beviljas uppehållstillstånd här. Som grund för sin ansökan åberopade A att han på grund av en otillåten relation med en kvinna riskerade förföljelse och att dödas om han återvände till sitt hemland Afghanistan. Han åberopade även den allmänna situationen där till stöd för sin ansökan. Migrationsverket beslutade i oktober 2008 att avslå klagandens ansökan samt att utvisa honom ur Sverige. Beslutet överklagades till migrationsdomstolen som avslog överklagandet i september 2009. Migrationsöverdomstolen beslutade i oktober 2009 att inte meddela prövningstillstånd varvid migrationsdomstolens dom vann laga kraft.

Den 24 november 2009 inkom en skrivelse från A till Migrationsverket i vilken han gjorde gällande att han hade konverterat till kristendomen och att han på grund av detta skulle komma att riskera sitt liv i Afghanistan om beslutet att utvisa honom verkställdes. Migrationsverket beslutade den 2 december 2009 att inte bevilja klaganden uppehållstillstånd med stöd av 12 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716) samt att inte bevilja en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd med stöd av 12 kap. 19 § samma lag. Genom dom den 26 januari 2010 upphävde migrationsdomstolen det överklagade beslutet och överlämnade målet till Migrationsverket för en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd.

Migrationsverket beslutade den 13 april 2010 att inte bevilja klaganden uppehålls- och arbetstillstånd. A överklagade beslutet till migrationsdomstolen och yrkade att han skulle beviljas sådana tillstånd. Till stöd för sin talan anförde han att han riskerade förföljelse, skyddsgrundande behandling eller bestraffning mot bakgrund av att han konverterat till kristendomen under sin tid i Sverige samt att det rädde svåra motsättningar i hans hemprovins Parwan.

I sin dom avslog migrationsdomstolen A:s överklagande. I domskälen yttrade domstolen bl.a. följande.

A har inte framfört några nya omständigheter som påverkar bedömningen av de händelser som han utsattes för innan han lämnade Afghanistan. När det gäller de skyddsskäl som han åberopat tidigare finns det inte anledning att göra någon annan bedömning än den som redan gjorts.

A har varken hos Migrationsverket eller hos domstolen berättat om sitt intresse för kristendomen förrän han fått avslag på sin asylansökan. Han har dessutom först efter Migrationsverkets beslut att inte bevilja honom en ny prövning genomfört dopet och på så sätt symboliskt genomfört sin konversion. Det är anmärkningsvärt att A inte berättat om sin konversion vid ett tidigare skede i processen då han själv anger att intresset förelegat under en längre tid. Detta skulle kunna tyda på att A inte konverterat av genuin övertygelse utan snarare gjort detta som ett led i ett försök att erhålla uppehållstillstånd. Det har funnits flera tillfällen för A att på ett säkert sätt berätta om sitt intresse för kristendomen redan vid den tidigare prövningen, även om han ännu inte tagit steget att döpa sig. Att han på grund av rädsla skulle ha underlåtit att berätta för svenska myndigheter om ett sådant betydelsefullt asylskäl förefaller inte trovärdigt. Vidare tycks ingen i Afghanistan känna till hans konversion från islam till kristendomen. Sammantaget har A inte gjort sannolikt att han har konverterat av genuin övertygelse eller att han kommer att utöva kristendomen i Afghanistan i den omfattning och i den grad att hans religionsutövning kommer att ådra sig intresse från de afghanska myndigheterna eller andra. A har inte gjort sannolikt att han känner en välgrundad fruktan för att utsättas för förföljelse på grund av religiös uppfattning eller att det finns grundad anledning att anta att han skulle löpa risk att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning vid ett återvändande till hemlandet.

Sedan den tidigare prövningen av klagandens skyddsbehov har säkerhetsläget i Afghanistan förändrats och det är ostridigt i målet att det

numera råder svåra motsättningar i Parwanprovinsen. De nya omständigheter som föranlett den nya prövningen leder inte till någon annan bedömning av det skälet att det numera råder svåra motsättningar där. Då det inte föreligger någon hotbild mot A kan han inte heller beviljas uppehållstillstånd som övrig skyddsbehövande.

YRKANDEN M.M.

1. A

A yrkar att Migrationsöverdomstolen beviljar honom uppehållstillstånd i Sverige. Till stöd för sin talan hänvisar han till vad han tidigare anfört och tillägger i huvudsak följande.

Av tillgänglig landinformation beträffande Afghanistan framgår det att konvertiter löper en reell och påtaglig risk att utsättas för dödsstraff och förföljelse. Migrationsverket har också vitsordat att för det fall hans konversion till kristendomen bedöms som genuin så föreligger det för hans del ett skyddsbehov gentemot Afghanistan.

Han har genom vittnesförhör och skriftlig bevisning styrkt att han konverterat från islam till kristendomen och att konversionen varit grundad på en äkta övertygelse. Den församlingsmedlem och landsman (fortsättningsvis B), som introducerade kristendomen för honom, har under vittnesförhör i migrationsdomstolen klart och tydligt redogjort för de samtal som de fört under lång tid. Vittnesförhör har i domstolen även hållits med ordföranden i den församling där han är medlem och där han genomfört sitt dop. Dessa två oberoende vittnen har på ett övertygande och trovärdigt sätt berättat om hans konversion och om processen som ledde honom dit. Det har inte framkommit något som ger anledning att ifrågasätta de uppgifter som dessa personer lämnat under ed. Båda vittnena är av uppfattningen att han har konverterat och numera är kristen. Vittnenas uppgifter vinner även stöd av vad han själv har berättat om hur hans intresse för kristendomen vuxit sig

starkare under en relativt lång period. Han har under en lång tid fört diskussioner om religionen. Dessa diskussioner har, som framgår av de uppgifter som lämnats både av honom och av ett av vittnena, inte haft som syfte att uppnå social gemenskap. Han har således inte sökt sig till den kristna församlingen för att få gemenskap och ro.

Frågan om konversion från islam är oerhört laddad i Afghanistan. Bara att bli misstänkt för att ha bytt religion innebär en stor social stigmatisering och risk för förföljelse. Det är på grund av rädsla som han inte tidigare har berättat om sitt intresse för kristendomen. Han var tidigare inte heller fullständigt övertygad om sin trostillhörighet även om han började sitt sökande under tiden som hans asylansökan behandlades. Innan han var helt övertygad ville han inte berätta om de diskussioner han fört med sin landsman. Han blev inte övertygad om att han var kristen förrän senare. Konversionen var slutet på en process som han genomgått under en relativt lång period. Det rör sig således inte om ett tillfälligt infall utan han har noga övervägt vilken tro han har.

Bland afghaner i Sverige är det allmänt känt att han konverterat till kristendomen och han är rädd för att en del av dem är informatörer till myndigheter och talibaner i hemlandet. Till följd av sin konversion har han dålig kontakt med afghaner som vistas här och han har även utsatts för mobbning på olika sätt av sina landsmän.

2. Migrationsverket

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandet samt hänvisar till bedömningen i sitt eget beslut och till migrationsdomstolens domskäl. Därutöver anför verket i huvudsak följande.

A har inte gjort sannolikt att hans konversion är genuin och att han därför har behov av internationellt skydd. Det är ett ingripande och allvarstyngt beslut att byta religion vilket måste avspegla sig i den enskildes engagemang och

överbägganden i religiösa frågor. En genuin konversion kan inte ha som grund att den enskilde sökt sig till en församling för att få gemenskap och ro snarare än på grund av religiös övertygelse. A har inte kunnat göra sannolikt att han konverterat av genuin övertygelse eller att han kommer att utöva kristendomen i Afghanistan i den omfattning och grad att hans religionsintresse kommer att ådra sig de afghanska myndigheternas intresse eller tilldra sig privata aktörers uppmärksamhet. Den bevisning i form av intyg m.m. som åberopats ger visst stöd för hans talan. Det finns dock trovärdighetsbrister i berättelsen avseende hans konversion. Vidare har han inte berättat om sitt intresse för kristendomen förrän han fått avslag på sin asylansökan. Han har genomfört dopet först efter det att Migrationsverket beslutat att inte bevilja honom en ny prövning. Han har vid flera tillfällen haft möjlighet att på ett säkert sätt berätta för svenska myndigheter om sitt intresse för kristendomen, vilket han inte gjort. Hans förklaring härtill, att det berott på rädsla, är inte trovärdig.

A är oerhört vag i sin beskrivning av varför han ville byta religion trots att det är fråga om en så ingripande förändring. I migrationsdomstolen uppgav han att intresset för kristendomen uppkom redan i hemlandet men i Migrationsöverdomstolen hävdar han att intresset uppkom under resan till Sverige. A är också vag i sin beskrivning av varför han konverterat och vad konversionen innebär för hans liv. Det är också märkligt att ordföranden i församlingen uppgett att A ansåg sig vara kristen redan när han kom till församlingen när klaganden själv nu säger att han var övertygad kristen först en vecka efter det att han döpts. Det kan också ifrågasättas vilken utbildning A fått av sin kamrat B, som inte är präst, i kristendomen. A saknar grundläggande kunskaper i kristendomen då han inte kan namnge någon kristen högtid, inte kan svara på när Jesu födelsedag firas och inte kan nämna något i bibeln som har särskild betydelse för honom.

UTREDNINGEN

Utöver den bevisning som A åberopat i tidigare instanser i form av exempelvis olika intyg har han i Migrationsöverdomstolen till stöd för sin talan ingett ytterligare några intyg. Det rör sig dels om ett intyg från ordföranden i den församling han brukar besöka, dels om två intyg från pastorer. Intygen har åberopats av A för att styrka att han även efter migrationsdomstolens dom deltagit flitigt i gudstjänster och annan verksamhet i församlingen samt i bibelstudier.

Därutöver har A hänvisat till landinformation i form av Förenta nationernas flyktingkommissaries (UNHCR) ”Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan”, 17 december 2010, HCR/EG/AFG/10/04. Av dessa riktlinjer framgår under rubriken ”Konversion från islam” i huvudsak följande. Enligt flera tolkningar av sharialagen är konversion från islam straffbar med döden. En person som har konverterat har tre dagar på sig att avsvära sig sin nya tro. Om detta inte görs blir personen stenad och berövad all sin egendom. Trots detta har det inte rapporterats att några dödsdomar för konversion verkställts under de senaste åren. Däremot finns det rapporter om att konvertiter arresterats. Dessa arresteringar sägs ha påkallats av parlamentsledamöter efter en TV-sändning som visat dop av kristna konvertiter i maj 2010. Personer som konverterat från islam utsätts ofta för social isolering, påtryckningar att avsvära sig sin tro och, i vissa fall, fysisk skada. Detta leder till att konvertiter ofta döljer sin tro och undviker att be offentligt.

Vidare har Migrationsöverdomstolen hållit muntlig förhandling i målet. Vid förhandlingen har A lämnat bl.a. följande kompletterande uppgifter.

Han har inte berättat om sin kristna tro tidigare än som skett på grund av att han varit rädd för att rykten om hans tro skulle spridas till andra. Han var dock inte rädd för att något speciellt skulle hända. Han berättade inte heller om sin tro tidigare av det skälet att den då inte hade blivit komplett och

eftersom Migrationsverket skulle ha trott att han berättade om den för att få uppehållstillstånd. Han bor tillsammans med några andra afghaner. De och alla afghaner på orten där han bor känner till att han har konverterat. De har inte diskuterat hans tro med honom och de har inte försökt påverka honom att återgå till islam. Han vet inte om uppgifter om hans konversion har läckt till Afghanistan.

Skälet till att han övergått från sin barnatro till kristendomen är att islams budskap är al-Qaida. Islam kan inte erbjuda människorna något bra. Kristendomen är en bra och barmhärtig religion som tar människan i handen och hjälper henne. Sedan han konverterat har han blivit en lugnare och snällare person som vill hjälpa andra. Kristendomen visar den raka och rätta vägen i hans liv. Sedan han blev kristen har allt i hans liv blivit bättre och han känner ett lugn. Att vara kristen innebär en jätteskön känsla. Han känner att han har fötts på nytt.

När han bodde i Afghanistan, som är ett slutet land och samhälle, hade han inga tankar på andra religioner. Intresset för kristendomen väcktes för mer än fem år sedan när han i länder som han passerade under sin resa till Sverige kunde se hur kristendomen och de kristna ställer upp. Det var cirka fyra år sedan som han träffade sin vän B för första gången. Han vet inte vilket datum de träffades eller när de började tala om kristendomen. De började dock tala om den ganska sent. Han följde med B till kyrkan för första gången för ett och ett halvt till två år sedan. Han har inte antecknat datum för detta och vet inte exakt när det var. Han hade varit i en kyrka tidigare, men han minns inte riktigt var det var. Han döpte sig i december 2009 då hans kontakter med B gjorde att denne förstod att hans kristna tro hade mognat och de bestämde att han skulle döpas. Han blev övertygad kristen efter en dröm som han hade en vecka efter dopet. B är medlem i församlingen och kan lika mycket som en präst. Det är B som har utbildat honom i kristendomen genom att visa filmer och berätta för honom. Han har inte fått någon utbildning av en präst. Det är även B som har hjälpt honom att förstå gudstjänsterna genom att tolka och översätta åt honom. Han är själv inte

läskunnig och kan inte läsa bibeln, varken på sitt eget språk eller på svenska. B talar dari och han har bibeln på både svenska och persiska och hjälper honom med bibeltexter. Varje gång som han har besökt B har denne läst olika delar av bibeln för honom.

På söndagarna åker han till församlingskyrkan för gudstjänst. I kyrkan spelar de pianomusik och pratar. Gudstjänsten pågår under lite mer än en timmes tid. Allt som händer i kyrkan är attraktivt för honom. Han tycker om pianomusiken. Den betyder mycket för honom. Efter gudstjänsten tillbringar han ibland en till två timmar tillsammans med B hemma hos denne och dennes familj. Församlingen bjuder in honom när det är någon aktivitet och vid kristna högtider. Han deltar i de aktiviteter och högtider som han kallas till. Han firar Jesu födelsedag. Det finns andra kristna högtider, men han kan inte namnet på dem. Han vet inte heller vilken dag som är Jesu födelsedag och han kommer inte ihåg när den senaste högtiden var. Han kommer inte ihåg någon berättelse ur bibeln och kan inte nämna någon för honom särskilt viktig del av bibeln. Uppehållstillståndsförfarandet och boendet på flyktingförläggningen är en påfrestning som har gjort att han har blivit glömsk.

Vid Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling har även ljudupptagning av B:s och församlingsordförandens vittnesmål i migrationsdomstolen spelats upp.

Av ljudupptagningen framgår att B vid migrationsdomstolen uppgav bl.a. följande. Han träffade A första gången på biblioteket för cirka tre år sedan. Han själv är kristen men är inte öppen med detta eftersom konversion är ett svårt brott som bestraffas med döden. Han tog stegvis upp kristendomen med A. Först när han lärt känna A bättre berättade han att han var kristen. De talade om de kristna budskapen och att dessa leder till fred. Han minns inte när han och A började gå i kyrkan tillsammans, men de var där flera gånger före A:s dop. Ungefär två månader före dopet började A lära sig dopceremonin. Nu går de tillsammans i kyrkan varje söndag och träffas

ibland på biblioteket. Deras enda samtalsämne är kristendomen. Enligt hans uppfattning är A kristen. Skälet till att A inte tidigare berättat om sin tro är troligen att han känt rädsla och inte förstått att domstolen har tystnadsplikt.

Enligt migrationsdomstolens ljudupptagning berättade församlingsordföranden i huvudsak följande vid vittnesförhøret med henne. Hon träffade A första gången en söndag i slutet av november 2009. A kom i sällskap med B. Hon talade med dem båda före och efter gudstjänsten. De berättade att de träffats på biblioteket och att B undervisat A om kristendomen. A ansåg sig redan vid denna tidpunkt vara kristen. B, som varit kristen sedan minst tre år, känner hon sedan år 2006 och han är en mycket flitig besökare i kyrkan. A kommer nu till kyrkan så gott som varje söndag, vilket inte är vanligt. Han är en av de trognaste medlemmarna i församlingen. Gemenskapen och den undervisning som han får genom predikan är viktiga för A. Innan A döptes hade pastorn flera samtal med honom för att han skulle förstå innebörden av dopet. A och B lyssnade på videoinspelningar på sitt modersmål om den kristna tron. Enligt hennes uppfattning är A en övertygad kristen. Om han inte vore kristen skulle han inte delta i församlingen i den utsträckning som han gör.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

1. Tillämpliga bestämmelser m.m.

I målet är fråga om A är att betrakta som flykting, alternativt skyddsbehövande eller, i vart fall, som övrig skyddsbehövande på grund av de risker han påstår sig löpa vid ett återvändande till hemlandet Afghanistan. Av 5 kap. 1 § utlänningslagen framgår att samtliga dessa kategorier av personer i princip är berättigade till uppehållstillstånd i Sverige. Med flykting avses bl.a. en utlänning som befinner sig utanför det land som personen i fråga är medborgare i, därför att han eller hon känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av religiös uppfattning, och inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av sitt hemlands skydd (4 kap. 1 §

utlänningslagen). En alternativt skyddsbehövande är bl.a. en utlänning som inte är flykting men som ändå befinner sig utanför sitt hemland därför att det finns grundad anledning att anta att han eller hon vid ett återvändande dit skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning och som inte kan, eller på grund av en sådan risk inte vill, begagna sig av hemlandets skydd (4 kap. 2 § samma lag). En övrig skyddsbehövande, slutligen, är bl.a. en utlänning som inte är flykting eller alternativt skyddsbehövande men som ändå befinner sig utanför sitt hemland därför att han eller hon på grund av svåra motsättningar i hemlandet känner välgrundad fruktan att utsättas för allvarliga övergrepp (4 kap. 2 a § utlänningslagen). I alla tre fallen saknar det betydelse om skyddsbehovet härrör från landets myndigheter eller om det uppstått av det skälet att myndigheterna inte kan antas erbjuda trygghet gentemot enskilda.

Förutom de nationella bestämmelserna, som vad gäller flyktingar och alternativt skyddsbehövande har motsvarigheter i det internationella regelverket av relevans på migrationsrättens område (t.ex. artikel 1 A i 1951 års Genèvekonvention angående flyktingars rättsliga ställning och artikel 3 i 1950 års europeiska konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna), finns det även unionsrättsliga bestämmelser av betydelse i detta sammanhang. I rådets direktiv 2004/83/EG av den 29 april 2004 om miniminormer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska betraktas som flyktingar eller som personer som av andra skäl behöver internationellt skydd samt om dessa personers rättsliga ställning och om innehållet i det beviljade skyddet (skyddsgrundsdirektivet) finns det två artiklar som behandlar situationen när ett behov av internationellt skydd kan ha uppstått t.ex. på grund av den verksamhet en utlänning ägnat sig åt sedan han eller hon lämnade sitt ursprungsland, dvs. skyddsbehov ”sur place”.

Artikel 4 i skyddsgrundsdirektivet handlar om en medlemsstats bedömning av olika fakta och omständigheter vid prövningen av en ansökan om

internationellt skydd. Av 3.d) i artikeln framgår att om den sökande efter att ha lämnat ursprungslandet ägnat sig åt en verksamhet, vars enda syfte eller vars huvudsyfte var att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att ansöka om internationellt skydd, ska man bedöma om denna verksamhet kommer att utsätta den sökande för förföljelse eller allvarlig skada om han eller hon återvänder till landet. Vidare framgår det av direktivets artikel 5, som uteslutande handlar om olika former av internationellt skyddsbehov ”sur place”, att en välgrundad fruktan för förföljelse eller en verklig risk för att lida allvarlig skada kan grunda sig på verksamhet som sökanden ägnat sig åt sedan han eller hon lämnade ursprungslandet, i synnerhet om det kan fastställas att den verksamhet som åberopas är ett uttryck för och en fortsättning på åsikter eller en inställning som sökanden hade i ursprungslandet (artikel 5.2).

I förarbetena till de nuvarande lydelserna av 4 kap. 1 och 2 §§ utlänningslagen (prop. 2009/10:31 s. 132) konstateras att sur place-principen tillämpas även i svensk rätt, både när det gäller bedömningen av om någon är flykting och vid bedömningen av om någon har annat behov av skydd. Prövningen av om det föreligger ett eventuellt skyddsbehov på grund av utlänningens eget agerande efter det att han eller hon lämnat ursprungslandet ska göras i ljuset av samtliga omständigheter i det enskilda fallet. Bedömningen ska vidare avse vilken risk utlänningen löper vid ett återvändande till hemlandet. Regeringen har inte ansett att artikel 5.2 i skyddsgrundsdirektivet medfört krav på författningsreglering utan har anført att den ska ses som en tolkningsanvisning vid prövningen av om en utlänning är flykting eller alternativt skyddsbehövande. Någon anledning att i författningstexten uttryckligen ange att principen om skyddsbehov sur place gäller har inte ansetts finnas.

En välgrundad fruktan för förföljelse eller en verklig risk för att lida allvarlig skada kan alltså grunda sig på verksamhet som sökanden ägnat sig åt sedan han eller hon lämnade hemlandet. Som tidigare nämnts framgår det av artikel 5.2 i skyddsgrundsdirektivet att det vid bedömningen av utlänningens

skyddsbehov ska läggas särskild vikt vid om den verksamhet som åberopas som skyddsgrundande är ett uttryck för och en fortsättning på åsikter eller en inställning som sökanden hade redan i hemlandet. Att det förhåller sig på det sättet understryks i artikeln genom formuleringen ”i synnerhet”. Det har alltså betydelse för prövningen av huruvida ett behov av internationellt skydd uppstått sur place om sökanden redan i hemlandet haft, och kanske gett uttryck för, den religiösa övertygelse han eller hon kommit att öppet bekänna sig till i mottagarlandet. Sökandens agerande i det land där han eller hon söker asyl kan då anses spegla hans eller hennes genuina religiösa övertygelse.

2. Flyktingskap och alternativt skyddsbehov

När det gäller de skyddsskäl som A åberopat tidigare, dvs. den allmänna situationen i Afghanistan och risken för bl.a. förföljelse på grund av att han haft en otillåten relation med en kvinna i hemlandet, finner Migrationsöverdomstolen att det inte finns anledning att nu göra någon annan bedömning än den migrationsdomstolen gjort redan i ett tidigare skede. Migrationsöverdomstolen instämmer alltså i migrationsdomstolens bedömning av de skyddsskäl A åberopat som stöd för sin ansökan om asyl.

Som en ny omständighet på verkställighetsstadiet har A gjort gällande att han konverterat från islam till kristendomen och därför riskerar skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till hemlandet. Han har hävdade att han av detta skäl är att betrakta som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Mot bakgrund av den landinformation som tillförts målet, och i likhet med parternas samstämmiga mening, finner Migrationsöverdomstolen att det föreligger en generell risk för förföljelse och för omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av konvertiter i Afghanistan. Det är emellertid en grundläggande princip inom asylrätten att det är den asylsökande som ska göra sitt behov av internationellt skydd sannolikt (se MIG 2007:12). Under förutsättning att A kan göra sannolikt att hans konversion till kristendomen är genuin är han

alltså berättigad till uppehållstillstånd i Sverige med stöd av 5 kap. 1 § utlänningslagen.

A har uppgett att han, så länge han var kvar i Afghanistan, inte hade några tankar på andra religioner än islam. Det var först när han på sin väg till Sverige passerade andra länder som intresset för kristendomen väcktes hos honom. I Sverige träffade han så småningom landsmannen B och de började tala om kristendomen ett tag därefter. För ett och ett halvt till två år sedan följde han med B till kyrkan för första gången. I december 2009 lät han döpa sig. En vecka efter dopet kände han att han hade blivit en övertygad kristen.

A:s påstådda behov av internationellt skydd har alltså inte uppkommit i hans hemland utan är en följd av att han konverterat till kristendomen under sin vistelse i Sverige. Det är därför i A:s fall frågan om det har uppkommit ett behov av internationellt skydd sur place, antingen för att han är att anse som flykting eller på grund av att han är betrakta som alternativt skyddsbehövande i Sverige. Redan i det här sammanhanget konstaterar Migrationsöverdomstolen att A:s konversion i Sverige till kristendomen inte är ett uttryck för eller en fortsättning på åsikter eller en inställning som han hade redan i sitt hemland (jfr artikel 5.2 i skyddsgrundsdirektivet). Detta utesluter emellertid inte att ett behov av internationellt skydd ändå kan ha uppkommit i hans fall.

Den av Förenta nationernas flyktingkommissarie (UNHCR) utgivna ”Handbok om förfarandet och kriterierna vid fastställande av flyktingars rättsliga ställning” (handboken) är en viktig rättskälla när det gäller förfarandet för att fastställa om det föreligger skyddsbehov (se MIG 2006:1). När det gäller förföljelse på grund av religion framgår bl.a. följande av handboken. Religionsfrihet innefattar en persons frihet att byta religion samt frihet att utöva den offentligt eller enskilt, genom undervisning, andaktsövningar och gudstjänster eller enskilt genom iakttagande av religiösa sedvänjor (p. 71). Förföljelse på grund av religion kan exempelvis innefatta förbud mot medlemskap i ett religiöst samfund eller mot enskild

eller offentlig gudstjänstutövning (p. 72). Det kan finnas speciella omständigheter då blotta medlemskapet i ett visst religiöst samfund är tillräckligt för att medföra flyktingskap (p. 73). Enligt handboken (p. 96) måste vidare frågan om en persons egna handlingar sur place är tillräckliga för att rättfärdiga en välgrundad fruktan för förföljelse avgöras genom en omsorgsfull prövning av omständigheterna i det enskilda fallet. Särskild hänsyn bör tas till om myndigheterna i den sökandes hemland har fått kännedom om sådana handlingar och till hur dessa kommer att uppfattas av myndigheterna (ibid.).

Som komplement till handboken har UNCHR gett ut riktlinjer rörande bedömningen av påståenden om religionsbaserad förföljelse (UNHCR, ”Guidelines on International Protection: Religion-Based Refugee Claims under Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees”, 28 april 2004, HCR/GIP/04/06). Av riktlinjerna (p. 11, 13, 28 och 34) framgår bl.a. följande. Rätten till religionsfrihet inkluderar friheten att manifesteras sin religion eller tro, individuellt såväl som i grupp, offentligt såväl som enskilt. Religiös tro, identitet och livsstil kan anses vara så fundamentala för den mänskliga identiteten att man inte kan tvinga någon att dölja, ändra eller ta avstånd från sin tro i syfte att undgå förföljelse. Vid bedömningen av en påstådd fruktan för religionsbaserad förföljelse är trovärdigheten av central betydelse. När det handlar om konversion som sker i mottagarlandet påkallar trovärdighetsfrågan extra uppmärksamhet. Det krävs då en omsorgsfull utredning angående den klagandes genuinitet när det gäller konversionen.

Vid prövningen av om en persons konversion är äkta i den bemärkelsen att den grundar sig på en genuin personlig, religiös övertygelse måste en individuell bedömning göras i enlighet med UNHCR:s handbok och riktlinjer. En samlad bedömning ska göras av de omständigheter under vilka konversionen kommit till stånd och av om personen vid en återkomst till hemlandet kan antas komma att leva som konvertit. Om bedömningen leder till att personens konversion bedöms som genuin kan det medföra att hans

eller hennes rädsla för förföljelse vid ett återvändande ska anses välgrundad eller att det finns grundad anledning att anta att han eller hon då skulle löpa risk att utsättas för sådan behandling som ger upphov till ett alternativ skyddsbehov. Om bedömningen istället utmynnar i att personen inte har konverterat av religiös övertygelse torde han eller hon inte ha för avsikt att leva som konvertit och därmed inte heller löpa risk för förföljelse eller annan skyddsgrundande behandling efter sin hemkomst.

Den prövning som ska göras innefattar en bedömning av den bevisning som åberopats och av trovärdigheten i den berättelse som en person lämnat avseende sin konversion. När konversionen, såsom i förevarande fall, åberopats som asylskäl en kort tid efter det att utvisningsbeslutet vunnit laga kraft och själva dopceremonin genomförts några dagar efter att Migrationsverket beslutat att inte bevilja en ny prövning av frågan om uppehållstillstånd bör särskild uppmärksamhet riktas mot trovärdigheten i uppgifterna om konversionen.

Den åberopade bevisningen i form av dopbevis, skriftliga intyg och vittnesförhör visar att A – i enlighet med sina egna uppgifter – den 6 december 2009 har genomgått en dopceremoni och att han samma dag upptagits som medlem i den aktuella kristna församlingen. Det finns inte heller skäl att ifrågasätta att han efter dopet deltagit regelbundet i gudstjänster eller att han varit aktiv i församlingen på det sätt som uppgetts. Bevisningen ger enligt Migrationsöverdomstolen ett visst stöd för A:s talan. Det förhållandet att vittnena uttalat att de anser att A är kristen ger också ett visst stöd för hans talan men sådana allmänna uttalanden kan inte tillmätas något avgörande bevisvärde. Migrationsöverdomstolen finner vid en sammantagen bedömning av den åberopade bevisningen att A inte enbart genom den förmått göra sannolikt att hans konversion är genuin. För att avgöra om så är fallet måste det därför även göras en bedömning av trovärdigheten i hans berättelse.

Enligt de uppgifter A lämnat vid Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling väcktes hans intresse för kristendomen för mer än fem år sedan när han var på väg till Sverige. Att övergå från en religion till en annan får anses vara en stor förändring i varje människas liv. Att överväga att överge islam till förmån för kristendomen får, i ljuset av vad som är känt om inställningen i Afghanistan till konvertiter, anses vara något mycket ingripande i en afghansk människas liv. Det förhållandet att A inte redan under behandlingen av hans asylansökan berättat om sitt intresse för den kristna religionen är därför ägnat att förvåna. Det faktum att A inte började följa med sin landsman B till kyrkan förrän någon gång under hösten 2009 – i, som det förefaller, nära anslutning till att prövningen av hans ansökan utmynnat i ett negativt resultat i och med att migrationsdomstolen avslag överklagandet av Migrationsverkets beslut att utvisa honom – reser också frågetecken.

I detta sammanhang bör det även noteras att A under Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling uppgett att han inte varit rädd för att något speciellt skulle hända honom om ryktet om hans intresse för kristendomen skulle spridas till andra. Han har också vid det tillfället berättat att de landsmän som han bor tillsammans med och alla andra afghaner på den ort där han vistas är medvetna om att han har konverterat till kristendomen men att de inte har försökt påverka honom att återgå till islam. Det har alltså inte varit på grund av rädsla för att något skulle hända honom som A under asylprövningen underlåt att upplysa svenska myndigheter om att han funderade på att byta religion. Det framstår även mot denna bakgrund som märkligt att han inte tidigare under processen berättat om sitt intresse för den kristna religionen för myndigheterna. De uppgifter som han därefter lämnat under förfarandet i Migrationsöverdomstolen – att han som ett resultat av sin konversion har dålig kontakt med sina landsmän här och att han fått utstå mobbning – får, enligt Migrationsöverdomstolens bedömning, uppfattas som ett senkommet försök att visa att han inte velat berätta om sin kristna övertygelse av rädsla för repressalier från sina landsmäns sida.

Ytterligare en omständighet som kastar tvivel över A:s berättelse vad avser uppriktigheten i hans kristna tro är det förhållandet att han i en skrivelse som kom in till Migrationsverket den 24 november 2009 hänvisade till att han redan dessförinnan meddelat verket att han konverterat till kristendomen. Under den muntliga förhandlingen i Migrationsöverdomstolen har A däremot hävdats att det inte var förrän en vecka efter dopet, vilket ägde rum först i början av december samma år, som han blev övertygad kristen.

Migrationsöverdomstolen finner vidare att A:s uppgifter om varför han bytt religion samt om kristendomens betydelse för honom personligen är genomgående vaga och allmänt hållna. Att det förhåller sig på det sättet är anmärkningsvärt med tanke på att en genuin konversion måste antas vara ett ytterst viktigt ställningstagande för den enskilde och ha en mycket stor betydelse i den personens liv. Trots att A berättat om den bibelundervisning han fått av B har han vid Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling inte kunnat nämna någon berättelse ur bibeln som han särskilt fäst sig vid. Det är också anmärkningsvärt att han saknar kännedom om centrala kristna högtider. Mot bakgrund av dessa omständigheter anser Migrationsöverdomstolen att det finns starka skäl att ifrågasätta genuiniteten i A:s konversion till kristendomen.

Vid en samlad bedömning finner Migrationsöverdomstolen att A inte har gjort sannolikt att hans konversion från islam till kristendomen har sin grund i en genuin övertygelse. Migrationsöverdomstolen är även av uppfattningen att A därför inte har gjort sannolikt att han, efter en återkomst till Afghanistan, har för avsikt att leva där som konvertit och därmed riskera att ådra sig intresse från de afghanska myndigheternas eller enskilda personers sida. Frågan är då om A på grund av en tillskriven kristen övertygelse skulle löpa någon sådan risk om han kommer tillbaka till sitt hemland.

A har vid Migrationsöverdomstolens muntliga förhandling uppgett att hans konversion är känd hos alla afghaner på orten där han bor men att dessa inte har diskuterat hans tro med honom och inte heller försökt påverka honom att

återgå till islam. A har därefter anfört att det är allmänt känt bland afghaner i Sverige att han har konverterat till kristendomen och att han är rädd för att en del av dem är informatörer till myndigheter eller talibaner i hemlandet. Han har även uppgett att han till följd av sin konversion utsatts för mobbning på olika sätt av sina landsmän. Migrationsöverdomstolen anser att det är anmärkningsvärt att A framfört de sistnämnda uppgifterna först efter domstolens muntliga förhandling. Uppgiften om mobbning är vidare inte preciserad, dvs. A har inte angett vilka uttryck mobbningen tagit sig eller i vilka sammanhang den inträffat. Dessa nytillkomna uppgifter kan därför inte tillmätas någon särskild betydelse. Vidare finner Migrationsöverdomstolen att det inte har framkommit något som talar för att A:s dop eller hans deltagande i gudstjänster och andra aktiviteter i den kristna församlingen har kommit till de afghanska myndigheternas kännedom eller att de skulle vara kända av någon person i Afghanistan. Det har inte heller framkommit någon omständighet som gör att det kan anses sannolikt att någon person i Sverige skulle komma att föra vidare sådana uppgifter om A och hans aktiviteter till myndigheter eller enskilda där.

Migrationsöverdomstolen finner sammantaget att A inte har gjort sannolikt att han känner en välgrundad fruktan för förföljelse i Afghanistan på grund av religiös uppfattning eller att det finns grundad anledning att anta att han vid ett återvändande dit skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrade behandling eller bestraffning. Han är därför vare sig att betrakta som flykting eller alternativt skyddsbehövande och kan följaktligen inte beviljas uppehållstillstånd i Sverige på någon av dessa grunder.

3. Övrigt skyddsbehov

A har även som en ny omständighet anfört att det numera råder svåra motsättningar i Parwanprovinsen i Afghanistan. Även när det gäller denna grund för uppehållstillstånd hävdar A alltså att hans skyddsbehov har uppkommit sur place, dvs. efter det att han lämnade sitt hemland. I denna del

instämmer Migrationsöverdomstolen i migrationsdomstolens bedömning och anser att A inte, varken genom sin ursprungliga asylberättelse eller på grund av de omständigheter som har föranlett den förnyade prövningen av frågan om uppehållstillstånd, har gjort sannolikt att det föreligger någon individuell hotbild gentemot honom i hemlandet. A är därför inte heller berättigad till uppehållstillstånd i Sverige som övrig skyddsbehövande.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande